

Aloite sidosryhmien vaikuttamistoimielimen asettamisesta

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunta esittää, että Kanta-Hämeen hyvinvointialueen toimielinorganisaatioon perustetaan sidosryhmäneuvosto muiden lakisääteisten vaikuttamistoimielinten lisäksi ja että sen tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen valmistellaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa hyvinvointialueen hallintosääntöön syksyyn 2022 mennessä.

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunta yhdistää ja edustaa alueen laajaa järjestökenttää ja sen sidosryhmiä, kuten kuntia, yrityksiä, seurakuntia ja maakuntaliittoa. Järjestöneuvottelukunnan työvaliokunta näkee, että näiden olennaisten sidosryhmien asiantuntijuus ja osaaminen tulisi kanavoida hyvinvointialueen päätöksenteon tueksi erityisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, palvelutuotannon, turvallisuussuunnittelun ja tiedolla johtamisen osalta.

Sidosryhmien tosiasiallinen osallistuminen päätöksentekoon vahvistaa sinällään alueen demokratia- ja elinvoimarakenteita ja tuo hyötyjä päätöksenteolle vahvistamalla päätösten legitimeettiä, jolloin myös mahdolliset valitukset ja päätösten korjauspyynnöt vähenevät. Samalla päätösten ennakkoaiikutusten arviointia sekä niiden vaikuttavuutta, voidaan vahvistaa.

Hyvinvointialueiden, kuntien ja sidosryhmien yhteistyössä painopiste on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, mikä vähentää tarvetta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Tuoreen Sosiaalibarometrin 2022 mukaan hyvinvointia ja terveyttä edistävä työ vaarassa hyvinvointialueilla osan ihmisistä jäädessä katveeseen. Eniten vastaajat kantoivat huolta ikääntyneistä, erityisesti pitkäaikaissairaista, kotihoitoa tarvitsevista, haja-asutusalueilla asuvista ja digipalveluja taitamattomista. Järjestöt tavoittavat erityisesti näitä haavoittuvassa asemassa olevia erityisryhmiä, tuntevat heidän palveluntarpeensa ja pystyvät kanavoimaan tätä tietoa päätöksentekoon.

Hyvinvointialueen toimintarakenteita ja -tapoja luodaan ihmislähtöisten palvelukokonaisuuksien aikaansaamiseksi. Kun tavoitteena on palvelujen entistä parempi saavutettavuus- yhteentoimivuus ja saumattomuus, ovat järjestöt ja muut sidosryhmät olennainen osa monialaisen palveluprosessin kehittämistä ja toiminnan sekä palveluiden tuottamista.

Laissa hyvinvointialueesta osallisuudesta säädetään useammassa kohdin, kuten pykälissä 41 § (Hyvinvointialuestrategia), 29 § (Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet) sekä 23 § (Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet). Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä pykälän 7 § osalta säädetään lisäksi esimerkiksi hyvinvointialueen velvollisuudesta edistää järjestöjen ja muiden sidosryhmien vaikuttamismahdollisuuksia.

Kanta-Hämeen laaja järjestökenttä tulkitsee, että näiden pykäläkohtien toimeenpanoa tukee esityksen mukainen sidosryhmäneuvosto.

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnan puheenjohtajisto 14.6.2022